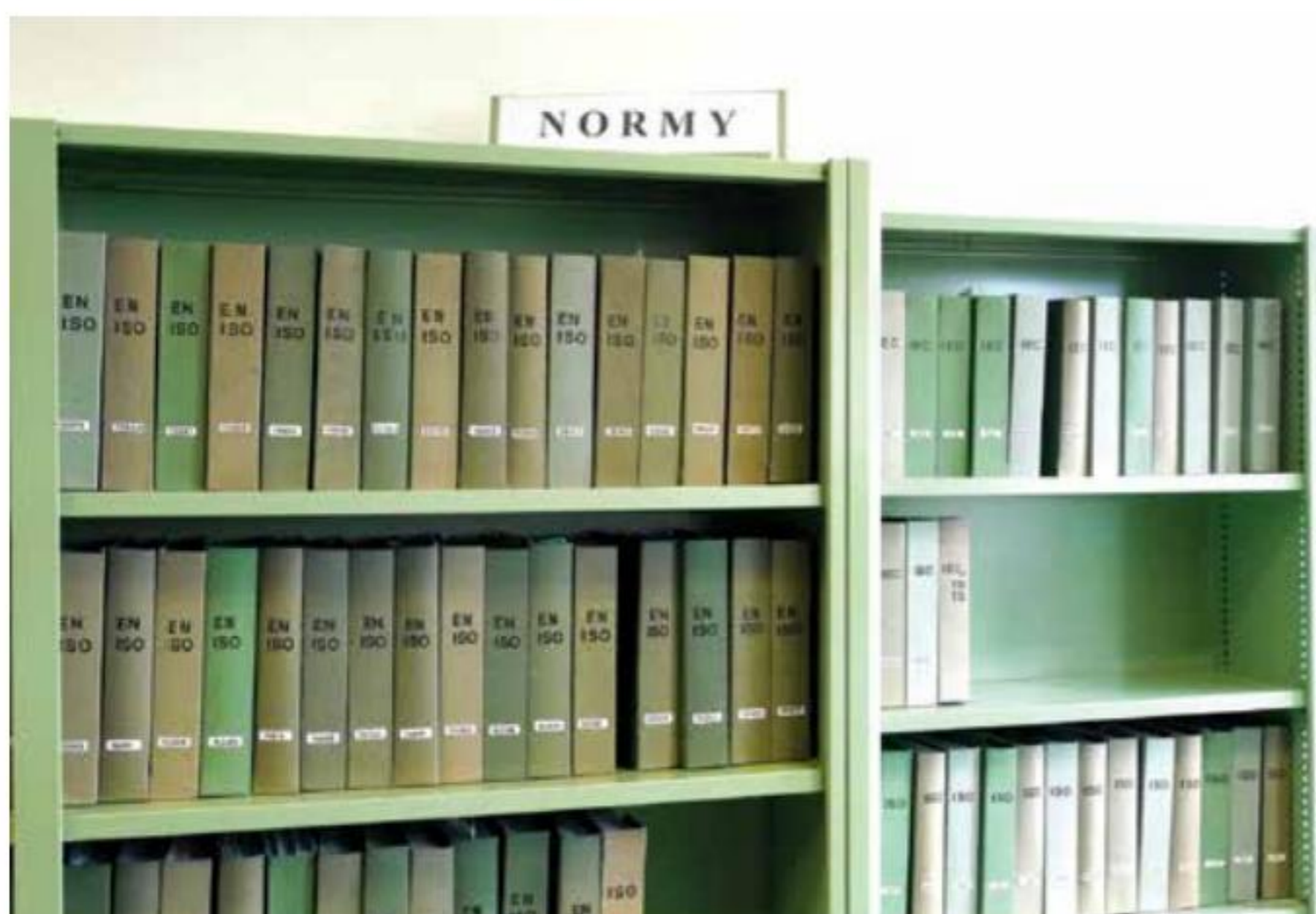

Normy – zbiory specjalne Biblioteki PŁ

Zbiory specjalne stanowią dokumenty wyłączone z ogólnego zasobu zbiorów bibliotecznych ze względu na odrębne cechy formalne, jak np. sposób wykonania bądź formę wydawniczą. W Bibliotece PŁ do kategorii zbiorów specjalnych zaliczane są normy, opisy patentowe, literatura firmowa oraz rozprawy doktorskie.

Dążeniem normalizacji jest uzyskanie optymalnego stopnia uporządkowania w określonym zakresie, przez ustalenie odpowiednich postanowień przeznaczonych do powszechnego oraz wielokrotnego stosowania. Działalność normalizacji polega przede wszystkim na opracowywaniu, publikowaniu oraz wdrażaniu norm. Poprawa przydatności wyrobów, procesów i usług do celów, którym mają służyć, zapobieganie powstawaniu barier w handlu oraz ułatwienie współpracy technicznej to jedne z kilku korzyści wynikających z normalizacji.

Podstawowym dokumentem normalizacyjnym są normy. Za ich opracowanie i wydawanie odpowiada Polski Komitet Normalizacyjny. Ukazują się one w postaci druków

bądź broszur, dodatkowo jako dokument urzędowy norma jest opatrzona numerem referencyjnym. Zaleca się, aby normy były oparte na osiągnięciach nauki, techniki, jak również praktyki oraz dążyły do uzyskania optymalnych korzyści społecznych. PKN na mocy ustawy o normalizacji reprezentuje Polskę w międzynarodowych i europejskich organizacjach normalizacyjnych.

Dobrowolność stosowania

Ustawa o normalizacji z 12 grudnia 2002 r. zniósła obligatoryjność stosowania norm. Z systemu normalizacji dobrowolnej wynikają istotne korzyści dla przedsiębiorców. Do norm trafiają tylko te rozwiązania,

których wartość została potwierdzona przez rynek. Choć udział w pracach normalizacyjnych wiąże się dla przedsiębiorcy z koniecznością poniesienia kosztów, jest to jednak inwestycja warta podjęcia. System normalizacji dobrowolnej nie wpływa na zahamowanie postępu technicznego, stwarza natomiast warunki do swobodnej konkurencji. Dodatkowo pozwala na eliminację ingerencji administracji w poszczególne obszary gospodarcze.

Kolekcja norm w BPŁ

Normy stanowiące część zbiorów specjalnych są udostępniane w czytelni głównej na 3 piętrze Biblioteki Głównej. Kolekcja norm obejmuje:

- zbiór norm obowiązujących wydanych przez PKN,
- zbiór norm wycofanych bez zastąpienia, których stan techniki uległ dezaktualizacji,
- zbiór norm branżowych wytworzonych przez jednostki niepodlegające PKN, jak ministerstwa, przedsiębiorstwa czy koła naukowe. W 2002 r. po wejściu w życie obowiązującej ustawy, PKN zaprzestał wydawania oraz dalszego gromadzenia tej grupy norm. Mogą być one stosowane na zasadzie dobrowolności, jednak należy pamiętać, że mogą zawierać nieaktualne dane techniczne.
- zbiór norm zagranicznych.

► c.d. na str. 62

► c.d. na str. 61

Wycofanie vs. unieważnienie normy

Norma wycofana nie jest tożsama z normą unieważnioną. Wycofanie oznacza jedynie wyłączenie jej ze zbioru norm aktualnych ze względu na dezaktualizację jej treści. Nie oznacza to zakazu stosowania takiej normy. Wycofanie może, ale nie zawsze musi, wiązać się z zastąpieniem normą znowelizowaną bądź inną obejmującą zakres tematyczny normy zdezaktualizowanej.

Unieważnienie normy skutkuje wycofaniem jej ze zbioru norm i pociąga na mocy prawa zakaz jej stosowania pod groźbą sankcji karnych. Taka norma ma znacznie tylko archiwalne.

Jak znaleźć normy?

Najszybszym sposobem znalezienia normy jest skorzystanie z katalogu norm dostępnego na stronie PKN <http://www.pkn.pl/>.

W przypadku wyszukiwania prostego wystarczy wpisać w pole wyszukiwarki numer normy np. 9001 bądź pełny numer referencyjny PN-EN ISO 9001. Na podstawie otrzymanych wyników można prześledzić historię danej normy tj. kolejne zastąpienia oraz sprawdzić jej aktualny status.

W wyszukiwaniu zaawansowanym można wpisać w pole tytułu jedno bądź dwa słowa z nazwy normy lub wprowadzić kody numeryczne Międzynarodowej Klasyfikacji Norm tzw. ICS. Wyszukiwanie norm za pomocą tej klasyfikacji daje zdecydowanie więcej trafnych wyników.

Po wyszukaniu normy należy zgłosić się z jej numerem do dyżurującego w czytelniku bibliotekarza.

Więcej informacji <http://bg.p.lodz.pl/normy.html>.

■ Izabela Olejnik
Oddział Obsługi Użytkowników
Biblioteka PŁ

Webinarium jako forma internetowej edukacji

Postęp technologiczny wpłynął na każdy rodzaj działalności człowieka – także na sposób, w jaki zdobywa się wiedzę. Kilka lat temu drogę w nauczaniu torował e-learning, powodując liczne dyskusje na temat przyszłości edukacji. Dziś metody nauczania na odległość nie budzą takich kontrowersji i stanowią cenioną i popularną formę nabywania wiedzy i zwiększania kwalifikacji. Jedną ze szczególnych form e-learningu są webinaria – interaktywne wykłady lub szkolenia, uznawane za tanią, prostą i skuteczną formę edukacji.

Webinaria i pochodne

Neologizm webinarium (webinar) pojawił się w polszczyźnie stosunkowo niedawno i stanowi połączenie słów *web* i *seminarium*. Nie jest to jedyne określenie – możemy też usłyszeć o webcastach, web-spotkaniach, web-transmisjach, web-konferencjach, transmisjach online, a także spotkaniach i warsztatach online. Wszystkie odnoszą się do podobnej formy edukacyjnej (i nie tylko) aktywności w sieci, choć nie powinny być utożsamiane. Ponadto jest wiele dodatkowych podziałów. Możemy mówić o synchronicznej formie internetowej przekazywania wiedzy tzn. dziejącej się o określonej porze i wymagającej udziału uczestników. Są to wszelkie spotkania online.

Drugi rodzaj to wydarzenia najpierw zarejestrowane, a następnie udostępniane zainteresowanym.

Są to praktycznie wszystkie casty – podcasty, webcasty, screencasty oraz video blogi.

Zaletą webinarium jest fakt, że mogą w nich uczestniczyć jednocześnie setki osób – ograniczeniem są w zasadzie możliwości programów i łącz. Z tego względu aktywność uczestników ogranicza się głównie do słuchania, czatu lub ankiet – w przeciwieństwie do warsztatów online, które gromadzą niewielką liczbę osób i oprócz przekazywania wiedzy uwzględniają też jej praktyczne przećwiczenie. Webinaria mogą być bezpłatne i otwarte dla wszystkich chętnych, lub zamknięte, udostępniane na zaproszenie, wymagające zalogowania (albo też wcześniejszej płatności).

Punkty widzenia

Webinaria umożliwiają prostą i skuteczną komunikację. Zapewniają emisję głosu (poprzez VoIP lub telekonferencję), emisję wideo (przy użyciu kamery internetowej), a ponadto mogą być wyposażone w aplikacje pozwalające na zapis i przesłanie rozmowy video, przeprowadzanie testów, udostępnianie pokazu slajdów, prezentacji, plików czy dzielenie pulpitu. Do ich organizowania można wykorzystać wiele programów, jak np. Adobe Connect 8, GoToWebinar, Spreed, ClickWebinar, WebEx czy Microsoft Live Meeting. Można tu także użyć popularnego Skype'a.

Ze strony użytkownika zazwyczaj nie jest wymagane szczególne